

นวัตกรรม

Hi - light Laryngo

ศรชัย ไชยศิลป์

ผู้ปฏิบัติงานพยาบาล หน่วยตรวจประกันสังคม
งานการพยาบาลตรวจรักษาผู้ป่วยนอก
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่หยุดหายใจ เมื่อแพทย์สั่งให้มีการใส่ท่อช่วยหายใจ (Endotracheal Tube) เพื่อช่วยชีวิตผู้ป่วย พยาบาลและผู้ปฏิบัติงานพยาบาล ต้องช่วยเตรียมอุปกรณ์ ในการใส่ท่อช่วยหายใจ และหนึ่งในอุปกรณ์ที่ต้องใช้ คือ Laryngoscope ซึ่งปัจจุบันที่ใช้อยู่ในโรงพยาบาลศิริราช ส่วนมากจะเป็นแบบกระดก ซึ่งจะให้แสงสว่างเป็นแสงสีเหลือง หรือ ออกแสงสีแดงไม่ชัดเจน และในด้าม Laryngoscope จะใช้ถ่านไฟฉายขนาด AA แบบธรรมดาความจุไฟขนาด 1.5 โวลต์ จำนวน 2 ก้อน (สมศรี ดาวฉาย, 2547) พบว่าถ่านเสื่อมคุณภาพเร็วหรือกำลังไฟต่ำลงขณะใช้งาน สืบเนื่องจากความสว่างของลำแสงเป็นตัวจุดพลังงาน ทำให้ในการใส่ท่อช่วยหายใจ บางครั้ง แพทย์มองเห็น Vocal cord ไม่ชัดเจน เพราะความสว่างของแสงไฟไม่ดีพอ อาจต้องมีการใส่ท่อช่วยหายใจหลายครั้งในผู้ป่วย 1 ราย ทำให้เกิดความล่าช้าในการช่วยชีวิตหรือเกิด Trauma และใน Laryngoscope รุ่นแบบกระดก จะมีหลอดภาพ เป็นตัวนำแสงไปยังปลาย Blade ถ้าหลอดภาพชำรุดหรือไม่สว่าง จะต้องใช้เวลาในการดำเนินการส่งซ่อม และยังมีราคาค่อนข้างสูง (ปัจจุบันหลอดภาพ ราคาประมาณ 1,200 บาท ต่อ 1 หลอด) จากการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว ประกอบกับแนวความคิด เรื่อง แสงและการหักเหของแสง โดยใช้เลนส์นูนเป็นตัวรวมแสง จึงได้มีแนวคิดในการพัฒนาอุปกรณ์ Hi-light Laryngo ขึ้น ซึ่งปรับปรุงมาจากด้าม Laryngoscope แบบเดิม ให้มีประสิทธิภาพในเรื่องความสว่างของแสง โดยใช้ไฟฉายซึ่งเป็นหลอดไฟแบบ ซีนอน (ลำแสง สีขาวแบบหลอดนีออน) ใช้แทนหลอดภาพแบบเก่าซึ่งช่วยให้แพทย์มองเห็น Vocal cord ขณะใส่ท่อช่วยหายใจผู้ป่วยได้ชัดเจนมากขึ้น และมีความสะดวกต่อการใช้งาน และการจัดเก็บ ช่วยลดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล และสามารถใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมที่ประดิษฐ์ขึ้นมาอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจต่อแพทย์ ต่อบุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ในการประดิษฐ์

เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของ Laryngoscope ให้มีความสว่างของแสง ความชัดเจนในการมองเห็นมากขึ้น และมีอายุการใช้งานของแบตเตอรี่นานขึ้น

อุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์

1. ไฟฉายขนาดเล็ก (หลอดภาพแบบซีนอน) มีปุ่มเปิด - ปิด ด้านท้าย
2. ถ่าน alkaline ขนาด AAA จำนวน 3 ก้อน
3. เลนส์นูนเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร ระยะโฟกัส 2.5 เซนติเมตร
4. พลาสติกที่ผ่านการกลึงสำหรับยึดเลนส์ นูน
5. ด้าม Laryngoscope แบบกระดก (ที่ชำรุดแล้ว)
6. ปุ่ม กดบังคับการเปิด-ปิด ไฟฉาย (ใช้พลาสติกผ่านการกลึง)

ขั้นตอนการประดิษฐ์

1. จัดเตรียมไฟฉายขนาดเล็ก (ไฟฉายหลอดภาพซีนอน) ที่มีปุ่มเปิด-ปิด ด้านท้าย พร้อมทั้งด้าม Laryngoscope แบบกระดก

ปุ่ม เปิด / ปิด

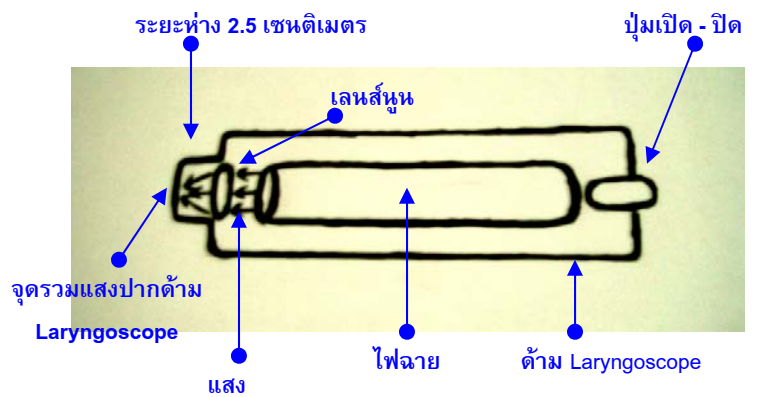
2. นำเลนส์นูนเส้นผ่าศูนย์กลางขนาด 2 เซนติเมตร ระยะของการรวมแสง (Focus) 2.5 เซนติเมตร มาประกอบเข้ากับพลาสติกแบบเหนียวที่ผ่านการกลึงให้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร โดยนำเลนส์นูนใส่ไว้ด้านใน เพื่อเป็นการยึดเลนส์นูนให้อยู่กับที่

3. นำด้าม Laryngoscope แบบกระดกที่ไม่มีหลอดภาพมาประกอบโดยใส่เลนส์นูนซึ่งมีตัวยึดเลนส์เข้าไปไว้ในที่แทนหลอดภาพและใส่ไฟฉายเข้ามาในด้าม Laryngoscope จากนั้นปิดด้วยฝาปิดด้านท้าย ซึ่งได้ใส่ปุ่มบังคับการเปิด-ปิด

4. เมื่อกดเปิดไฟแต่ละครั้งแสงไฟจากไฟฉายด้านในจะส่องลำแสงไปยังเลนส์นูนซึ่งมีระยะโฟกัส 2.5 เซนติเมตร เลนส์นูนจะรวมแสงไปตกในระยะ 2.5 เซนติเมตร ตรงกับปากด้าม Laryngoscope พอติเพื่อรอนำ Blade มาประกอบเข้ากับปากด้าม Laryngoscope แสงจะถูกส่งไปยังปลาย Blade พร้อมใช้งานได้ทันที

วิธีการใช้ Hi - light Laryngo

เมื่อแพทย์ต้องการใส่ท่อช่วยหายใจผู้ป่วย (Endotracheal Tube) สามารถนำ Hi-light Laryngo ซึ่งประกอบเตรียมไว้เรียบร้อยแล้วเข้ามาประกอบเข้ากับ Blade เบอร์ต่างๆ ตามที่แพทย์ต้องการ โดยกดปุ่มเปิดไฟจากด้านท้ายด้ามไว้ก่อน หรือยังไม่เปิดไฟก็ได้จนกว่าแพทย์จะใส่ Blade เข้าในช่องปากผู้ป่วยแล้ว จึงกดเปิดไฟทีหลัง ซึ่งจะสะดวกและประหยัดพลังงาน ของถ่านไฟฉายที่ใช้อยู่ในด้าม Hi-light Laryngo หลังใช้งานเสร็จแล้วสามารถทำความสะอาด และเก็บเข้าที่ใต้หมอนกับ Laryngoscope แบบเดิม

การประเมินผล

ประเมินความพึงพอใจและประสิทธิภาพของการใช้อุปกรณ์ Hi-light Laryngo โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจและประสิทธิภาพของอุปกรณ์ Hi-light Laryngo ซึ่งมีลักษณะประเมินค่า 5 ระดับ คือ พอใจมากที่สุด พอใจมาก พอใจปานกลาง พอใจน้อย พอใจน้อยที่สุด เก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2551 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2551 โดยผู้ประเมินคือ อาจารย์แพทย์ แพทย์ประจำบ้าน นักศึกษาแพทย์ปฏิบัติ พยาบาล ผู้ปฏิบัติงานพยาบาล ที่หมุนเวียนปฏิบัติงานที่ห้องฉุกเฉิน งานการพยาบาลตรวจรักษาผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศิริราช

พบว่า ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของ Hi-light Laryngo ของอาจารย์แพทย์ 5 ราย, แพทย์ประจำบ้าน 38 ราย, นักศึกษาแพทย์เวชปฏิบัติ 7 ราย ที่ใช้ Hi-light Laryngo ในการใส่ท่อช่วยหายใจผู้ป่วย อยู่ในระดับพอใจมากที่สุดทุกด้าน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินการใช้อุปกรณ์ Hi-light Laryngo สำหรับอาจารย์แพทย์ / แพทย์ประจำบ้าน / นักศึกษาแพทย์เวชปฏิบัติ (n = 50)

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความสว่างของแสงไฟ	47 ราย (94 %)	3 ราย (6 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)
2. ความชัดเจนในการมองเห็น	46 ราย (92 %)	4 ราย (8 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)
3. ความสะดวกในการใช้งาน	46 ราย (92 %)	4 ราย (8 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)
4. ประสิทธิภาพของอุปกรณ์เมื่อเปรียบเทียบกับ Laryngoscope แบบเดิม	45 ราย (90 %)	5 ราย (10 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)

และจากการสอบถามความพึงพอใจของพยาบาล 13 ราย ผู้ปฏิบัติงานพยาบาล 37 ราย ที่ใช้ Hi-light Laryngo ในด้านความสะดวกของการประกอบ การทำความสะอาด การจัดเก็บและบำรุงรักษา พบว่าอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด ในทุกด้านเช่นกัน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินการใช้อุปกรณ์ Hi-light Laryngo สำหรับพยาบาลและผู้ปฏิบัติงานพยาบาล (n = 50)

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความสะดวกในการประกอบเครื่องมือก่อนใช้งาน	47 ราย (94 %)	3 ราย (6 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)
2. ความสะดวกในการทำความสะอาดปราศจากเชื้อ	45 ราย (90 %)	5 ราย (10 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)
3. ความสะดวกในการจัดเก็บ	46 ราย (92 %)	4 ราย (8 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)
4. การซ่อมบำรุงและการรักษา	45 ราย (90 %)	5 ราย (10 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)	0 ราย (0 %)

อายุการใช้งานของแบตเตอรี่ Hi – light Laryngo

อุปกรณ์ไฟฉายที่ใช้ในด้าม Hi-light Laryngo ใช้ถ่าน alkaline ขนาด AAA จำนวน 3 ก้อน ถ่าน 1 ก้อน ให้พลังงาน 1.5 โวลต์ ใช้ระบบการต่อแบบอนุกรมหลอดภาพในไฟฉายที่ใช้กินไฟ 200 มิลลิแอมป์ ต่อ 1 ชั่วโมง ถ้าเปิดไฟฉายทิ้งไว้ตลอดเวลา (Standby) จะสามารถเปิดไว้ได้ถึง 3 ชั่วโมง (180 นาที) ถ้าไม่มีการเปิดไฟฉายเพื่อใช้งานจะสามารถเก็บพลังงานไว้ได้ประมาณ 45 วัน

การประเมินต้นทุนในการประดิษฐ์ Hi – light Laryngo

1. ไฟฉายหลอดภาพแบบซีนอน มีปุ่มเปิด- ปิด ด้านท้าย	ราคา อันละ 60 บาท
2. ถ่าน alkaline ขนาด AAA จำนวน 3 ก้อน	ราคา แพ็คละ 60 บาท
3. เลนส์นูนเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร ระยะโฟกัส 2.5 เซนติเมตร	ราคา อันละ 60 บาท
4. พลาสติกที่ผ่านการกลึง สำหรับยึดเลนส์นูน	ราคา อันละ 50 บาท
5. ปุ่ม กดบังคับการเปิด – ปิด ไฟฉาย (ใช้พลาสติกผ่านการกลึง)	ราคา อันละ 50 บาท
6. ด้าม Laryngoscope แบบ กระดก (ที่ชำรุดแล้ว)	0 บาท
รวมราคาต้นทุน	280 บาท

ลักษณะความแตกต่างของอุปกรณ์

ประโยชน์ของอุปกรณ์ Hi - light Laryngo

1. อุปกรณ์ Hi-light Laryngo นี้สามารถใช้กับผู้ป่วยฉุกเฉินที่แพทย์จำเป็นต้องใส่ท่อช่วยหายใจ (Endotracheal Tube) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ช่วยให้แพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจได้อย่างรวดเร็ว และเป็นผลดีต่อผู้ป่วยที่ได้รับการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที
3. ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อหลอดภาพในอุปกรณ์ Laryngoscope
4. สะดวกในการทำความสะดวกและการจัดเก็บ สามารถจัดเก็บได้แบบ Laryngoscope แบบเดิมทุกขั้นตอน

เอกสารอ้างอิง

สมศรี ดาวฉาย. (2547). วิชาอุปกรณ์ทางการแพทย์ สำหรับหอผู้ป่วยหนัก (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สวัสดิการพิมพ์.